

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie și Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Panțiru Victor în numele inculpatului Mereuța Ion și de către avocatul Rodion Tocan în numele succesorului părții vătămate, Peșteanu Evghenia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2020, în cauza penală în privința inculpaților

Mereuța Ion xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx;

Cernega Mihail xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.06.2020 - 26.06.2020;

Instanță de apel: 24.07.2020 - 10.11.2020;

Instanță de recurs: 22.01.2021 - 21.04.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 26 iunie 2020, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

Mereuța Ion în baza:

- art.188 alin.(2) lit. b), d), e) Cod penal, la 3 ani 4 luni închisoare, cu executarea în centrul de detenție pentru minori și tineri;

- art.145 alin.(2) lit. a), i), j) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executarea în centrul de detenție pentru minori și tineri;

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 7 ani închisoare, cu executarea în centrul de detenție pentru minori și tineri.

Cernega Mihail în baza:

- art.188 alin.(2) lit. b), d), e) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- art.145 alin.(2) lit. a), i), j) Cod penal, la 12 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis;

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 17 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă a succesorului părții vătămate Peșteanu Evghenia cu privire la

încasarea prejudiciului moral a fost admisă integral și s-a dispus încasarea în mod solidar de la Mereuța Ion și Cernega Mihail, în beneficiul părții vătămate Peșteanu Evghenia, prejudicial moral în sumă de 100 000 lei.

Acțiunea civilă a succesorului părții vătămate Peșteanu Evghenia cu privire la încasarea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

S-a dispus încasarea în mod solidar de la Mereuța Ion și Cernega Mihail, în bugetul de stat, cheltuielile judiciare suportate în cadrul urmăririi penale, în sumă totală de 17 832 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Mereuța Ion, la data de 01.04.2020, în jurul orelor 03:30, aflându-se în satul Zaim, raionul Căușeni, în apropierea domiciliului lui Peștean Hartina, fiind în stare de ebrietate alcoolică, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor din avutul lui Peștean Hartina, împreună și la o înțelegere prealabilă cu Cernega Mihail, au pătruns în domiciliul lui Peștean Hartina și în timpul când ultimii căutau bunuri materiale și bani prin domiciliu, au fost depistați de Peștean Hartina și în momentul depistării, Mereuța Ion împreună cu Cernega Mihail, ducându-și acțiunile până la capăt, înarmându-se cu un topor, care a fost găsit în gospodăria lui Peștean Hartina, atacând-o, i-au aplicat ultimei mai multe lovituri cu toporul peste diferite părți ale corpului, în rezultatul cărora, Peștean Hartina a căzut la pământ fără cunoștință, iar Mereuța Ion împreună cu Cernega Mihail au continuat să caute prin casă bunuri materiale și bani, luând din domiciliul lui Peștean Hartina, un prosop de culoare albă, la prețul de 100 lei, două șiraguri de mărgelă la prețul de 20 lei și trei sticle de apă de colonie, la prețul de 20 lei, cauzându-i pătimatei Peștean Hartina, un prejudiciu material în sumă totală de 140 lei.

Tot Mereuța Ion, împreună cu Cernega Mihail, la data de 01.04.2020, în jurul orelor 03 30, în timpul comiterii atacului tâlhăresc asupra lui Peștean Hartina, aplicându-i ultimei mai multe lovituri cu toporul peste diferite părți ale corpului, i-au cauzat lui Peștean Hartina, conform raportului de expertiză judiciară nr. 202003C0846 din data de 11.05.2020, vătămări corporale grave sub formă de: traumă craniu-cerebrală deschisă, cu plăgi contuze și despicate, echimoze, excoriații, hemoragii în țesuturile moi pericraniere, fractură cominutivă oaselor bolții și bazei craniului, lezarea creierului, hemoragii subarahnoidente intracerebrale, trauma închisă a toracelui, cu plagă și excoriație spatelui, fracturi costale directe, complete pe stânga cu hemoragii în țesuturile moi adiacente și lezarea pleurei parietale și plămânului, echimoze și excoriații a membrului superior și inferior pe dreapta, în rezultatul cărora, Peștean Hartina a decedat pe loc.

Cernega Mihail, la data de 01.04.2020, în jurul orelor 03:30, aflându-se în satul Zaim, raionul Căușeni, în apropierea domiciliului lui Peștean Hartina, fiind în stare de ebrietate alcoolică, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor din avutul lui Peștean Hartina, împreună și la o înțelegere prealabilă cu Mereuța Ion, au pătruns în domiciliul lui Peștean Hartina și în timpul când ultimii căutau bunuri materiale și bani prin domiciliu, au fost depistați de Peștean Hartina și în momentul depistării, Cernega Mihail, împreună cu Mereuța Ion, ducându-și acțiunile până la capăt, înarmându-se cu un topor, care a fost găsit în gospodăria lui Peștean Hartina, atacând-o, i-au aplicat ultimei mai multe lovituri cu toporul peste diferite părți ale corpului, în rezultatul cărora, Peștean Hartina a căzut la pământ fără cunoștință, iar Cernega Mihail, împreună cu Mereuța Ion au continuat să caute prin casă bunuri materiale și bani, luând din domiciliul lui Peștean Hartina, un prosop de culoare albă, la prețul de 100 lei, două șiraguri de mărgelă la prețul de 20 lei și trei sticle de apă de colonie, la prețul de 20 lei, cauzându-i pătimatei Peștean Hartina, un prejudiciu material în sumă totală de 140 lei.

Tot Cernega Mihail, împreună cu Mereuța Ion, la data de 01.04.2020, în jurul orelor 03:30, în timpul comiterii atacului tâlhăresc asupra lui Peștean Hartina, aplicându-i ultimei mai multe lovituri cu toporul peste diferite părți ale corpului, i-au cauzat lui Peștean Hartina, conform raportului de expertiză judiciară nr. 202003C0846 din data de 11.05.2020, vătămări corporale grave sub formă de: traumă craniu-cerebrale deschisă, cu plăgi contuze și despicate, echimoze, excoriații, hemoragii în țesuturile moi pericraniere, fractură cominutivă oaselor bolții și bazei craniului, lezarea creierului, hemoragii subarahnoidente intracerebrale, trauma închisă a toracelui, cu plagă și excoriație spatelui, fracturi costale directe, complete pe stânga cu hemoragii în țesuturile moi adiacente și lezarea pleurei parietale și plămânului, echimoze și excoriații a membrului superior și inferior pe dreapta, în rezultatul cărora, Peștean Hartina a decedat pe loc.

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri prin care, al recunoaște culpabil pe Mereuța Ion, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.188 alin.(2) lit. b), d), e) și 145 alin.(2) lit. a), i), j) Cod penal și de ai numi pedeapsa după cum urmează:

- în baza art.188 alin.(2) lit. b), d), e) Cod penal - 3 ani și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în centrele de detenție pentru minori și tineri;

- în baza art.145 alin.(2) lit. a), i), j) Cod penal - 6 ani și 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în centrele de detenție pentru minori și tineri.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, de numit lui Mereuța Ion, pedeapsa finală sub formă de 8 ani închisoare cu executarea pedepsei în centrele de detenție pentru minori și tineri.

De a-1 recunoaște culpabil pe Cernega Mihail în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.188 alin.(2) lit. b), d), e) și 145 alin.(2) lit. a), i), j) Cod penal și de ai stabili pedeapsa după cum urmează:

- în baza art.188 alin.(2) lit. b), d), e) Cod penal - 6 ani și 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

- în baza art.145 alin.(2) lit. a), i), j) Cod penal - 13 ani și 3 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, de numit lui Cernega Mihail pedeapsa finală sub formă de 19 ani și 5 luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

De exclus din dispoziția sentinței fraza referitor la acțiunea civilă în partea pretențiilor morale și materiale.

3.1. Succesorul părții vătămate Peșteanu Evghenia, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, consideră sentința nefondată și ilegală din motiv că prima instanță a admis eronat și ilegal cererile inculpaților privind judecarea pricinii în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod procedură penal.

3.2. Avocatul Demian Grigore în numele inculpatului Cernega Mihail a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia în partea individualizării pedepsei lui Cernega Mihail, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care ultimului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

3.3. Avocatul Panțiru Victor în numele inculpatului Mereuța Ion a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie respinsă integral, iar cheltuielile judiciare să fie încasate în mod separat și proporțional.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2020, au fost admise, din alte motive, apelurile succesorului părții vătămate Peșteanu Evghenia,

avocatului Demian Grigore în numele inculpatului Cernega Mihail, avocatului Panțiru Victor în numele inculpatului Mereuța Ion și procurorului, casează parțial sentința, în partea civilă, în privința încasării prejudiciului moral și pronunță în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează, a fost admisă acțiunea civilă și s-a dispus încasarea de la Mereuța Ion și Cernega Mihail în beneficiul succesorului părții vătămate Peșteanu Evghenia, cu titlu de despăgubiri pentru prejudiciul moral, a câte 50 000,00 lei.

În rest sentința s-a menținut fără modificări.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, probele, documentele, coroborează cu declarațiile succesorului părții vătămate, martorilor și confirmă, cu certitudine, că inculpații Mereuța Ion și Cernega Mihail au comis infracțiunile prevăzute de art.188 alin.(2) lit. b), d), e) Codul Penal, cu semnele calificative: tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, săvârșită de două persoane, prin pătrundere în domiciliu, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă, precum și de art.145 alin.(2) lit. a), i), j) Codul Penal, cu semnele calificative: omorul intenționat a unei persoane, săvârșit, cu premeditare, de două persoane, cu o deosebită cruzime.

Cu referire la argumentul apelantului și anume succesorului părții vătămate că cauza eronat a fost examinată în prima instanță în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel a reținut că potrivit declarațiilor lui Mereuța Ion și Cernega Mihail, aceștia au solicitat instanței de judecată prin înscris autentic examinarea cauzei în procedură simplificată și anume în baza art.364¹ Cod de procedură penală.

De asemenea, referitor la argumentul avocatului în interesele inculpatului Cernega Mihail, prin care solicită o pedeapsă mai blândă, instanța de apel a menționat că instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art.art.7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Totodată, la argumentul avocatului în interesele inculpatului Mereuța Ion, prin care a solicitat respingerea acțiunii civile și încasarea în mod separat a cheltuielilor de judecată, instanța de apel a menționat că inculpații odată ce au recunoscut vina în comiterea infracțiunilor incriminate, și au cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală sunt obligați prin lege repararea prejudiciului moral.

Cu referire la argumentul procurorului, referitor la aplicarea unei pedepse mai aspre în privința inculpaților, instanța de apel a conchis conform art.79 alin.(1) Codul penal, instanța de fond a ținut cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională.

Mai mult, instanța de apel a constatat circumstanțe care atenuază răspunderea

penală a inculpaților Mereuță Ion și Cernega Mihail, și anume săvârșirea infracțiunii de către un minor și căința sinceră. Circumstanțe care agravează răspunderea penală a inculpaților nu au fost stabilite.

În plus, instanța de apel a indicat că prima instanță corect a aplicat prevederile art.79 alin.(1) Codul penal, care este necesară în speță, or inculpatul Mereuță Ion este minor, ceea ce constituie o circumstanță excepțională.

Totodată, a menționat că cauza penală a fost examinată în ordinea prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, prima instanță corect a stabilit inculpaților pedeapsa, potrivit prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală și respectiv art.70 alin.(3) și 79 alin.(1) Codul Penal, cu reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă.

4.2. Reiterând prevederile art.art.219 alin.(2) pct.1), 4) Cod de procedură penală, precum și art.616 Cod civil, instanța de apel consideră nefondată sentința atacată, privind încasarea solidară din contul inculpaților Mereuță Ion și Cernega Mihail în beneficiul succesorului părții vătămate Peșteanu Evghenia a sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, or dauna morală nu poate fi încasată în mod solidar.

Prin urmare, instanța de apel a conchis de a casa sentința în partea civilă cu privire la încasarea prejudiciului moral, astfel urmează a încasat din contul inculpaților Mereuță Ion și Cernega Mihail în beneficiul succesorului părții vătămate Peșteanu Evghenia, prejudiciul moral, câte 50 000 (cincizeci mii) lei de la fiecare, ținând cont totodată și de practica CEDO privitor la modul de încasare a prejudiciului moral (Opinia comună privind satisfacția echitabilă //Buletinul CSJ a RM8-9/24, 2012), cât și de prevederile art.art.1 423 Cod Civil, conform căruia, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța judecătorească reieșind din caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, (dacă vinovăția este condiție a răspunderii), și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța judecătorească, luând în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul (locul, timpul, vârsta etc.), precum și statutul social al persoanei vătămate. Mărimea prejudiciului moral nu depinde de mărimea prejudiciului material.

În final, instanța de apel a relevat că dauna morală se exprimă prin faptul că succesorul părții vătămate Peșteanu Evghenia a suportat suferințe morale, în urma prejudiciului cauzat prin infracțiunile săvârșite de către inculpați.

5. Avocatul Panțiru Victor în numele inculpatului Mereuță Ion, în temeiul pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând repunerea în termen a recursului, casarea deciziei cu pronunțarea unei hotărâri prin care acțiunea civilă să fie respinsă, iar încasarea cheltuielilor judiciare să fie dispusă în mod proporțional.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de apel motivând laconic decizia, a considerat că recunoașterea vinovăției de către persoana acuzată este suficientă pentru a dispune încasarea prejudiciului cauzat prin infracțiune, fără a ține cont de faptul că înaintarea și susținerea acțiunii civile este guvernată de principiul disponibilității, iar procedura este strict reglementată de Codul de procedură penală.

În acest sens, a remarcat că instanța de apel nu s-a expus asupra încălcărilor procesuale ce au fost invocate prin cererea de apel și care urmau să ducă la respingerea acțiunii civile, or, sub aspectul celor invocate, s-a menționat că, prejudiciul moral solicitat de succesorul părții vătămate, putea fi încasat, doar în cazul în care partea civilă ar fi înaintat o acțiune civilă, solicitând recuperarea prejudiciului moral cauzat prin săvârșirea infracțiunii, cu argumentarea și cuantumul acestui prejudiciu moral, ceea ce nu

confirmă materialele dosarului.

De asemenea, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că acțiunea civilă a fost înaintată tardiv, or, același articol stabilește expres până la ce etapă acțiunea civilă urmează a fi înaintată - până la terminarea cercetării judecătorești. Cu toate acestea, contrar acestei norme, succesorul părții vătămate a înaintat acțiunea civilă în mod verbal abia la etapa dezbaterilor judiciare. Datorită acestui fapt partea apărării a fost în imposibilitate de a se expune asupra pretențiilor înaintate din considerentul că a fost înaintată tardiv și fără întrunirea condițiilor de formă, ceea ce a dus la încălcarea dreptului la apărare ca parte a dreptului la un proces echitabil.

Din aceste rațiuni, consideră că admiterea acțiunii civile a succesorului părții vătămate Peșteanu Evghenia cu privire la încasarea prejudiciului moral a fost admisă cu încălcarea gravă a normelor procesuale, fapt care trebuie să atragă casarea hotărârii în latura civilă.

A relevat că, o altă încălcare admisă de instanța de fond asupra căreia instanța de apel nu s-a expus ține de încasarea în mod solidar de la Mereuța Ion și Cernega Mihail, în bugetul de stat, a cheltuielilor judiciare suportate în cadrul urmăririi penale, în sumă totală de 17 832 lei.

A menționat că, încasarea în mod solidar de la Mereuța Ion și Cernega Mihail a cheltuielilor judiciare, este contrară art.229 alin.(4) Cod de procedură penală, potrivit căruia în cazul condamnării câtorva persoane în aceeași cauză, cheltuielile judiciare se repartizează în dependență de vinovăția, gradul de răspundere și situația materială a fiecăreia din ele, însă în decizia contestată nu se regăsește nici un argument al instanței de apel în partea ce ține de legalitatea încasării solidară a cheltuielilor judiciare.

În final, a conchis că încasarea solidară din contul condamnaților a cheltuielilor judiciare este contrară principiului individualizării răspunderii civile, or, potrivit art.797 alin.(1) Cod civil, o obligație solidară nu se prezumă, ci se naște prin act juridic sau prin lege.

5.1. Avocatul Rodion Tocan în numele succesorului părții vătămate Peșteanu Evghenia, în temeiul pct.6), 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, o examinare diligentă a tuturor circumstanțelor comiterii faptelor penale, expuse în rechizitoriul din materialele cauzei deduse judecătii, ies în evidență cinismul extrem și disprețul strigător la cer, manifestat de făptuitori față de valoarea absolută protejată de lege, viața unei persoane și cruzimea exorbitantă de care au dat dovadă, la comiterea omorului calificat, care însă a rămas fără o analiză relevantă și apreciere corespunzătoare din partea organelor competente a desfășura urmărirea penală pe acest caz, dar și din partea instanței de judecată care a soluționat prin sentință acest dosar penal, prin aplicarea unor pedepse penale excesiv de blânde făptuitorilor, fără a menționa și argumenta, căror anume "merite" ale inculpaților se datorează un asemenea tratament "excesiv de umanist".

De asemenea, a remarcat comportamentul sfidător, pe care l-a arătat Mereuța Ion și Cernega Mihail, ulterior comiterii faptelor incriminate, când în loc de căință sinceră, cei doi criminali au încercat a induce în eroare organele de urmărire penală cu minciuni sfruntate, în încercarea de-a minimiza răspunderea și pedepsele pasibile a fi aplicate în virtutea legii și a dreptății.

A menționat că obrăznicia absolută, de care dau dovadă numiții Mereuța Ion și Cernega Mihail, a fost tolerată și chiar încurajată prin acțiunile organelor de urmărire penală, care nu au efectuat o anchetă completă, echidistanță și efectivă a tuturor

circumstanțelor cauzei, prin ce au fost create premise ca cei doi, să tăinuiască anumite circumstanțe ale faptelor oribile pe care le-au comis, dând dovadă de un cinism deosebit, exemplificat fără dubii, de acțiunile lui Mereuță și Cernega, care după omorul comis cu sânge rece, în chinuri groaznice, a unei femei în etate, care nu le putea opune careva rezistență și care a muncit cinstit o viață întreagă, cei doi au continuat sistematic și nestingherit, să scotocească prin casa victimei în căutare de bani și alte valori, ceea ce denotă disprețul vădit al indivizilor față de ordinea de drept, cu atât mai mult că, faptele au fost comise în perioada stării de urgență decretate la nivel național, legată de pandemia generată de virusul COVID-19 și a tulburat o întreagă comunitate inducând o stare de frică și nesiguranță în societate.

În atare situație, consideră că este total inexplicabilă poziția luată de prima instanță la examinarea dosarului penal respectiv, când pe de o parte, a încălcat flagrant dreptul la apărare calificată, garantat tuturor participanților în virtutea dispozițiilor art.17 Cod de procedură penală, a succesorului victimei, Peșteanu Evghenia, sora victimei omorâte cu deosebită cruzime, de altfel tot o doamnă în etate, care prezentând dovada existenței unui contract de asistență juridică încheiat cu avocatul, și solicitând expres, prin cerere scrisă în ședința de judecată din 26.06.2020 un termen rezonabil, pentru ca avocatul ales să poată participa la examinarea dosarului nemijlocit, demersul fiindu-i respins fără o justificare plauzibilă de către Colegiul penal care a examinat cauza, pe de altă parte ilegal a admis demersurile inculpaților și apărătorilor lor privind examinarea în procedura simplificată prevăzută de dispozițiile art.364¹ Cod de procedură penală, a cauzei fără ca pentru aceasta să fie întrunite condițiile minime prevăzute de legislația procesual penală, favorizând în așa fel inculpații în tentativa lor, reușită de altfel, de a minimiza pedepsele penale plauzibil a le fi aplicate. Astfel, prima instanță, prin examinare superficială și pur formală a dosarului dedus judecății, materializat prin sentința pronunțată în data de 26.06.2020, a aplicat lui Mereuță Ion și Cernega Mihail, pedepse penale sub minimul prevăzut de lege, fără un temei legal.

Din materialele acumulate la faza de urmărire penală, în speță procesele verbale de audiere a bănușilor, învinușilor Mereuță Ion și Cernega Mihail, apărarea consideră că ies în evidență o serie de lacune și contradicții esențiale între declarațiile celor doi referitor la faptele comise, contradicții care nu au fost elucidate și înlăturate de către organele de urmărire penală prin mijloacele procesuale, prevăzute de lege. Sau atât declarațiile fixate ale bănușilor, învinușilor se contrazic reciproc și nu coroborează cu mijloacele de probă care au constat starea de fapt obiectivă, în speță: procesul-verbal de cercetare la fața locului și raportul de expertiză medico - legală prezent în materialele cauzei penale.

În aceeași ordine de idei, a statuat că simplele declarații ale bănușilor, învinușilor precum că ar recunoaște integral învinuirile formulate prin ordonanțele de punere sub învinuire, urmau a fi apreciate critic de către organele de urmărire penală și instanța de judecată, din moment ce aceste declarații nu au fost susținute prin comportament corespunzător al inculpaților.

Din materialului factologic acumulat la urmărirea penală și în faza cercetării judecătorești, a constatat fără dubii, că niciunul din inculpați nu a dat dovadă de căință sinceră și nu a ajutat cu nimic urmărirea penală la stabilirea adevărului pe acest caz. Recunoașterea "pur formală a vinovăției" are scopul ilicit de-a minimiza pedepsele penale pasibil a fi aplicate, fiind dubioasă poziția luată de către partea acuzării, de a accepta cu ușurință așa "jonglări" cu norma legală, în speță dispozițiile art.art.364¹ Cod de procedură penală, din moment ce probatoriul necesar condamnării celor 2 criminali a fost acumulat ca rezultat exclusiv al lucrului organului de urmărire penală, insuficient de altfel, sau în atare stare de lucruri și cu prezența multitudinii de incoerențe și contradicții

vădite în declarațiile inculpaților, care inițial nu au recunoscut faptele comise și au indus în eroare ancheta.

Mai mult, instanța de apel nu s-a expus asupra apelului suplimentar depus de către succesorul părții vătămate în ședință de judecată, apel prin care au fost modificate pretențiile din apelul inițial.

6. Asupra recursurilor declarate a prezentat referință procurorul, care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind declarate peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea urmează a fi declarate inadmisibile, din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit dispozițiilor art.230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată, că conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 10 noiembrie 2020 (f.d.195-200, Vol. III), a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel în prezența inculpaților Mereuța Ion și Cernega Mihail, a avocaților, precum și a succesorului părții vătămate Peșteanu Evghenia, cu înștiințarea acestora despre pronunțarea deciziei integrale la 10 decembrie 2020.

Conform art.231 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului. La calcularea termenelor nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Așadar în speță, termenul de declarare a recursului conform art.422 Cod de procedură penală, a început să decurgă din 11 decembrie 2020 de la pronunțarea deciziei integrale, ultima zi pentru declararea recursului fiind 11 ianuarie 2021, iar recursul ordinar declarat de avocatul Panțîru Victor în numele inculpatului Mereuță Ion a fost depus la 18 ianuarie 2021 (conform ștampilei de pe plic), iar recursul ordinar declarat de avocatul Tocan Rodion în numele succesorului părții vătămate Peșteanu Evghenia a fost depus la 14 ianuarie 2021 (conform extrasului din poșta electronică) prin urmare, recursurile au fost declarate cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege.

Ținând cont de cele menționate supra, Colegiul penal respinge ca neîntemeiată solicitarea avocatului Panțîru Victor în numele inculpatului Mereuță Ion privind repunerea în termen a recursului, deoarece acesta nu a invocat careva motive ce au determinat întârzierea depunerii recursului.

Totodată, în situația când instanța de recurs dispune inadmisibilitatea recursului

ca fiind tardiv, aceasta nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, din care motiv nu există teme de a se verifica legalitatea deciziei instanței de apel.

Astfel, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.art.422, 432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, rezultă că recursurile declarate sunt inadmisibile, deoarece sunt declarate peste termen.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Panțîru Victor în numele inculpatului Mereuța Ion și de către avocatul Rodion Tocan în numele succesorului părții vătămate, Peșteanu Evghenia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2020, în cauza penală în privința inculpaților Mereuța Ion xxx și Cernega Mihail xxx, deoarece sunt declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 03 iunie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda